

A TANÁCS VÉLEMÉNYE**(2006. január 24.)****Svédország aktualizált konvergenciaprogramjáról (2005-2008)**

(2006/C 55/06)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) 2006. január 24-én a Tanács megvizsgálta Svédország 2005 és 2008 közötti időszakra vonatkozó aktualizált konvergenciaprogramját.
- (2) Svédországban az éves real-GDP-növekedés átlagosan enyhén 3 % alatti volt az elmúlt évtized alatt. A növekedés ezen alakulását a termelékenységben beálló erősödés és a pozitív nettó export hozzájárulásai jellemzik. Ugyanakkor, az utóbbi néhány év alatt a foglalkoztatottság növekedése gyenge volt, a foglalkoztatási ráták csökkentek, miközben a munkanélküliség nőtt. A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv szerint a GDP 2005-ről 2006-ra 2,4 %-ról 3,1 %-ra nő, a programidőszak következő két éve alatt pedig átlagosan 2,5 % lesz. A programidőszak első két éve alatt a növekedési kilátások a ciklikus feltételek javulását sejtetik, amelyek azután az előrejelzések szerint nagyjából semlegesek maradnak. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján végzett értékelés szerint ez a forgatókönyv valószerűnek tűnik. A program inflációra vonatkozó előrejelzései reálisnak tűnnek.
- (3) 2005. január 18-i véleményében a Tanács jóváhagyta a Svédország konvergenciaprogramjának 2004. évi aktualizálásában bemutatott költségvetési stratégiát. A 2005. évi költségvetésének végrehajtását illetően, a 2004. évi aktualizált program 2005-re a GDP 0,6 %-át kitevő államháztartási többletet célzott meg, miközben a jelenlegi 1,6 %-os többletet vetít előre, a 2005. évi növekedés lefelé történő korigálása ellenére. Összefoglalva, a bevételek a vártnál jobban alakultak, részben az egyszerű társasági adó miatt, de a kiadások is visszafogottak voltak.
- (4) A program nagyjából követi a stabilitási és konvergenciaprogramoknak az új magartartási kódexben meghatározott modelljét ⁽²⁾.
- (5) A költségvetési keretrendszer a rendezett államháztartás fenntartására irányul a teljes foglalkoztatottság és a fenntartható növekedés környezetében. Ennek érdekében a ciklus egészére átlagosan a GDP 2 %-át kitevő államháztartási többletre irányuló célkitűzést, a központi kormányzati kiadások tekintetében többéves nominális felső határt, valamint a helyi önkormányzatok számára kiegyensúlyozott költségvetési egyenleg-követelményt tartalmaz. Ez az aktualizált program 2005-ben 1,6 %-os, 2006-ban 0,9 %-os, 2007-ben 1,2 %-os és az utolsó évben, 2008-ban 1,7 %-os államháztartási többletet irányoz elő. Mind a kiadási, mind a bevételi arányok az előrejelzési időszak során fokozatosan csökkenő trendet követnek. A bevételi arány csökkenése 2006-ra, a programidőszak elejére helyeződik az adócsökkentések miatt, miközben a kiadási arány csökkenése a programidőszak végén mutatkozik a munkaerőpiac előrejelzett javulása mellett. Az előző aktualizált programhoz képest a jelenlegi nagyjából megerősíti a kedvezőbb makrogazdasági forgatókönyv mellett tervezett, hasonló költségvetési kiigazítást.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az 1055/2005/EK rendelettel (HL L 174., 2005.7.7., 1. o.) módosított rendelet. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ A program a kötelező adatok tekintetében folytonossághiányokat tartalmaz, és nem adja meg az új magartartási kódexben előírt összes választható jellegű adatot (különösen a munkavállalói javadalmak hiányoznak).

- (6) A program a ciklus egészére kitűzött átlagosan 2 %-os nemzeti többletet az aktualizált stratégia irányadó középtávú hivatkozási alapjaként mutatja be. A svéd nemzeti költségvetési szabályokon alapuló keretrendszernek szintén ez a sarokköve. A GDP 2 %-ában megállapított célkitűzés ezért a program középtávú célkitűzésének tekinthető, mivel összhangban áll a Stabilitási és Növekedési Paktumban és a magatartási kódexben a középtávú célkitűzésekre vonatkozóan meghatározott elvekkel. A programidőszak alatt a közösen elfogadott módszertan szerint kiszámított strukturális egyenleg a tervek szerint a 2006. évi GDP-arányos 1 %-ról 2008-ra körülbelül a GDP 1½–2 %-ára javul.
- (7) Mivel a középtávú célkitűzés magasabb követelmény, mint az irányadó minimum (amely a becslések szerint a GDP kb. 1/2 %-ának megfelelő hiánynak felel meg), annak megvalósítása biztosítja a szükséges biztonsági tartalékot a túlzott hiány fellépése esetére. Ami a megfelelést illeti, a program középtávú célkitűzése jóval komolyabb követelményt jelent az adóssághányad és a potenciális kibocsátás átlagos növekedése által indokoltnál. Ennek elérése azonban a hosszú távú fenntarthatóság biztosításában továbbra is központi szerepet tölt be.
- (8) A 2005. évi költségvetés a programban előrejelzettnél valószínűleg kedvezőbben zárul. Ezt az értékelést nevezetesen alátámasztják az adóbevételekre vonatkozó közelmúltbeli készpénzalapú információk és a negyedéves nemzeti számlák.
- (9) E kockázatértékelést figyelembe véve, a programban bemutatott költségvetési irányvonal lényegében elégségesnek tűnik annak biztosításához, hogy a programidőszak végére teljesüljenek a program középtávú célkitűzései. Ennek ellenére a 2006-os költségvetés 2006-ban és 2007-ben kb. a GDP 1 %-át kitevő mértékben eltéríti a költségvetési pozíciót a középtávú célkitűzéstől, ami veszélyezteti a középtávú célkitűzés elérését a programidőszak alatt. Továbbá annak ellenére, hogy az inflációs nyomások várhatóan korlátozottak maradnak, aggodalmat kelt, hogy a 2006. év expanzív költségvetési irányvonala nem biztos, hogy teljesen megfelelő abban az értelemben, hogy ez az időszak gazdaságilag kedvezőnek volna mondható. Ugyanakkor, ahogy fentebb elhangzott, a program középtávú célkitűzése lényegesen komolyabb elvárást tartalmaz a Stabilitási és Növekedési Paktumban megköveteltnél. Különösen, a programidőszak egésze alatt elég széles biztonsági tartalék áll rendelkezésre ahhoz, hogy a hiány a szokásos ciklikus ingadozások mellett ne haladja meg a GDP 3 %-ában meghatározott küszöbértéket. Ezen az értékelésen nem változtatna a második pillérhez tartozó, tőkefedezeti nyugdíjrendszereknek az Eurostat által 2007-től megkövetelt, államháztartási számlákon kívülre való átsorolása sem.
- (10) Az adóssághányad a becslések szerint 2005-ben elérte a GDP 51 %-át, ami jóval a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt van. A program szerint az adóssághányad 2008-ra a GDP 46 %-ára csökken.
- (11) Az államháztartás fenntarthatóságának tekintetében a népességöregedés előrejelzett költségvetési költségei szempontjából Svédország alacsony kockázattal szembesül. A bruttó államadósság jelenleg jóval a 60 %-os referenciaérték alatt van, és az előrejelzés szerint a programidőszak egésze alatt a referenciaérték alatt marad. A fenntarthatósággal kapcsolatos kérdéseket – beleértve a nyugdíjkiadások visszaszorítását és eszközfelhalmozást magában foglaló nyugdíjreformot – az államháztartási politika középpontjába állító svéd stratégia pozitívan járul hozzá az államháztartással kapcsolatos kilátások alakulásához. A költségvetési egyenleg jelenlegi kedvező helyzete hozzájárul a népességöregedés költségvetésre gyakorolt előrevetített hatásának korlátozásához, miközben a programidőszak végére 2 %-ot megcélzó középtávú célkitűzés irányába mutató tervezett konszolidáció hozzájárul a fenntarthatóság javításához ⁽¹⁾.
- (12) Az államháztartás területén tervezett intézkedések nagyjából megfelelnek a 2005 és 2008 közötti időszakra vonatkozó integrált iránymutatásokban foglalt átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásoknak. Miközben a tervek szerint – a paktummal összhangban – fenntartják a kellőképpen stabil középtávú költségvetési pozíciót, a költségvetésben előrejelzett 2006 és 2007 közötti eltérés a középtávú célkitűzéstől prociklikussággal fenyegethet, továbbá veszélyeztetheti a középtávú célkitűzés programidőszak végére történő elérését.

⁽¹⁾ A hosszú távú fenntarthatóság részleteit a Bizottság szolgálatai által a programról készített technikai értékelés tartalmazza, amely a következő honlapon jelenik meg:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (13) Svédország Nemzeti Reformprogramja (NRP), melyet 2005. október 21-én nyújtottak be a gazdasági növekedést és munkahelyteremtést célzó, megújult lisszaboni stratégia keretében, hangsúlyt fektet a fenntartható fejlődésre, továbbá kiemeli, hogy a magas szintű munkaerőpiaci részvétel és a ledolgozott órák magas száma fontos kihívást jelentenek, és hosszú távon jelentős hatást gyakorolnak az államháztartásra. Az NRP magában foglalja a 2006. évi költségvetést, amelyen az aktualizált program is alapszik, és ebben az értelemben a két dokumentum egymással összhangban áll.

A Tanács véleménye szerint a költségvetési pozíció összességében véve stabil, és a költségvetési stratégia példaértékű a költségvetési politikának a paktummal összhangban való folytatása szempontjából.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása ⁽¹⁾

		2004	2005	2006	2007	2008
Reál-GDP (%-os változás)	KP 2005. november	3,6	2,4	3,1	2,8	2,3
	COM 2005. nov.	3,6	2,5	3,0	2,8	nincs adat
	KP 2004. november	3,5	3,0	2,5	2,3	nincs adat
HICP-infláció (%)	KP 2005. november	0,9	1,5	1,5	2,0	2,0
	COM 2005. nov.	1,0	0,7	1,4	1,8	nincs adat
	KP 2004. november	1,3	1,5	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Kibocsátási rés (a potenciális GDP %-ában)	KP 2005. november ⁽²⁾	- 0,3	- 0,4	- 0,1	0,1	- 0,1
	COM 2005. nov. ⁽⁶⁾	- 0,3	- 0,4	- 0,1	0,0	nincs adat
	KP 2004. november ⁽²⁾	- 0,1	0,1	- 0,2	- 0,4	nincs adat
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2005. november	1,6	1,6	0,9	1,2	1,7
	COM 2005. nov.	1,6	1,4	0,8	1,1	nincs adat
	KP 2004. november	0,7	0,6	0,4	0,9	nincs adat
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2005. november	3,2	3,2	2,5	3,0	3,6
	COM 2005. nov.	3,4	3,2	2,6	2,9	nincs adat
	KP 2004. november	2,8	2,8	2,7	3,3	nincs adat
Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2005. november ⁽²⁾	1,7	1,8	0,9	1,1	1,7
	COM 2005. nov.	1,8	1,6	0,9	1,1	nincs adat
	KP 2004. november ⁽²⁾	0,8	0,5	0,5	1,2	nincs adat
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	KP 2005. november ⁽⁴⁾	1,1	1,6	0,9	1,1	1,7
	COM 2005. nov. ⁽⁵⁾	1,2	1,4	0,9	1,1	nincs adat
	KP 2004. november	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat

		2004	2005	2006	2007	2008
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2005. november	51,1	50,9	49,4	47,8	46,0
	COM 2005. nov.	51,1	50,6	49,4	47,8	nincs adat
	KP 2004. november	51,7	50,5	50,0	49,0	nincs adat

Megjegyzések:

- (¹) A költségvetési előirányzatok nem tartalmazzák a 2004. március 2-i, a tökefedezeti nyugdíjrendszerek besorolásáról szóló Eurostat határozatot – amelyet a 2007. évi tavaszi értesítésig kell végrehajtani – hatásait. E hatást figyelembe véve, az államháztartási egyenleg 2005-ben 0,6 %, 2006-ban -0,1 %, 2007-ben 0,2 % és 2008-ban 0,7 % lenne, miközben a bruttó államadósság 2005-ben a GDP 51,4 %-a, 2006-ban 49,9 %, 2007-ben 48,3 % és 2008-ban 46,5 % lenne.
- (²) A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.
- (³) Ciklikus hatásoktól megtisztított egyenleg, az egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül (hasonlóan a megelőző sorokhoz).
- (⁴) A program nem nyújt konkrét információt az egyszeri és más átmeneti intézkedésekről. Ugyanakkor, a svéd pénzügyminisztérium az egyszeri intézkedéseket 2004-ban a GDP 0,6 %-ára, és 2005-ben a GDP 0,2 %-ára becsüli.
- (⁵) Egyszeri és más átmeneti intézkedések a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi előirányzatából (2004-ben a GDP 0,6 %-a, 2005-ben a GDP 0,2 %-a; valamennyi a hiány csökkentésére irányul).
- (⁶) A 2004 és 2007 közötti időszakra vonatkozóan 2,5 %-os, 2,6 %-os, 2,8 %-os és 2,7 %-os becsült potenciális növekedés alapján.

Forrás:

Konvergenciaprogram (KP); a Bizottság szolgálatainak 2005. őszi gazdasági előirányzatai (COM); a Bizottság szolgálatainak számításai